

İHTİRAZİ KAYITLA ÖDEMEYE DAYANILARAK İADE DAVASI AÇILAMAZ

Danıştay 7. Daire 27.04.2010 gün, 2008/5286 E., 2010/2022 k., sayılı kararı ile mükellef tarafından yapılan beyan doğrultusunda tahakkuk ettirilerek ödenen vergilerin ve gecikme zamlarının iadesi talebiyle ödeme sırasında ihtirazi kayıt konup dava açılmayacağına, bu davada işin esasına girilemeyeceğine hükmetti.

Vergi Mahkemesi, açılan davayı "motorlu kara taşıtı imal, montaj ve pazarlama işiyle uğraşan davacının, bakım ve temizlik gibi asli bir faaliyetinin bulunmadığı; satın alınan yağların, taşıtların kullanıma ve satışa hazır hale gelebilmesi/ diğer bir deyişle, taşıtların nihai halini alabilmesi için araçlardaki çeşitli aksamalarda kullanıldığı; üretilen araç sayısı ile orantısız ve fazladan yağ alındığı yolunda da herhangi bir tespit olmadığından, davacının tecil-terkin uygulamasından yararlanmasının icap ettiği" gerekçesiyle kabul etmiş, karar Vergi Dairesince "herhangi bir ihtirazi kayıt olmaksızın davacı tarafından verilen 15.6.2007 tarihli dilekçeye istinaden tarh işleminin yapıldığı, tahsilat aşamasında konulan ihtirazi kaydın dava açma hakkı vermeyeceği, bu nedenle kendi beyanına karşı dava açamayacağı; satın alınan yağlar imalat aşamasında kullanılmadığından tecil-terkin uygulamasından yararlanamayacağı" savıyla temyiz edilmiş, Danıştay 7. Daire Vergi Dairesinin temyizini kabul ederek, "Vergi mevzuatının uygulanması sonucunda tesis edilen ve idari davaya konu edilebilecek işlemler ise, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 378'inci maddesinin birinci fıkrasında düzenlenmiştir. Buna göre, vergi mahkemesinde dava açılabilmesi için; verginin tarh edilmesi, cezanın kesilmesi, tadilat ve takdir komisyonu kararlarının tebliğ edilmiş olması; tevkif yoluyla alınan vergilerde istihkak sahiplerine ödemenin yapılmış olması ve ödemeyi yapan tarafından verginin kesilmiş olması zorunludur. Maddenin ikinci fıkrasında ise, Vergi Hukukundaki "beyanın bağlayıcılığı ilkesi"nden hareketle, "mükelleflerin beyan ettikleri matrahlara ve bu matrahlar üzerinden tarh edilen vergilere karşı dava açamayacakları, ancak, bu Kanununun vergi hatalarına ait hükümlerinin saklı olduğu hükme bağlanmış; aynı Kanunun altıncı kısmının "vergi hatalarını düzeltme ve reddiyat" başlıklı üçüncü bölümünde ise, vergi hatalarıyla ilgili olarak idari uyuşmazlık çıkarma yöntemine ilişkin kurallara yer verilmiştir.

Belirtilen hukuki durum karşısında, vergi mahkemelerinde dava açılabilmesi; ya 213 sayılı Kanunun 378'inci maddesinin 1'inci fıkrasında belirtilen işlemlerden birinin, ya da 2'nci fıkrasında sözü edilen ve aynı Kanunun 116 ve devamı maddelerinde düzenlenen "düzeltme-şikayet" müessesesi kapsamında tesis edilen bir işlemin varlığıyla mümkün olabilmektedir.

Olayda ise, davacı hakkında, Vergi İdaresi tarafından, Vergi Usul Kanununun anılan maddeleri uyarınca tesis edilmiş herhangi bir işlem bulunmadığı gibi, davacı tarafından da, Vergi İdaresine, "düzeltme-şikayet" kapsamında yapılmış herhangi bir başvuru bulunmamaktadır. Davacının kendi beyanı doğrultusunda tahakkuk ettirilerek ödenen vergilerin ve gecikme zamlarının iadesi istemiyle, doğrudan dava açıldığından ve ihtirazi' kayıt konulmaksızın tahakkuk ettirilen vergilerin, ihtirazi kayıtla ödenmesi, ihtirazi kayıt müessesesi kapsamında, beyanın ihtirazi kayıtla yapıldığı anlamını da taşımayacağından, İdari Yargılama Usulü Kanununun 14'üncü maddesinin 3'üncü fıkrasının (d) bendi ve 15'inci maddesinin 1'inci fıkrasının (b) bendi uyarınca reddi gereken davada, uyuşmazlığın esasının incelenmesi suretiyle, istemin özeti bölümünde yazılı gerekçeyle verilen kararda isabet görülmemiştir." gerekçesi ile Vergi Mahkemesi kararını bozmuştur.